15. Beilage. a) und b)

te testificari non differant: si quis autem contra eos habuerit testimonium dicere, nullatenus adquiescant. Quod quia satis est contrarium veritati, hanc omnes iudices se noverint habere licentiam, ut talia commenta instanter inquirant, et inventa disrumpant, atque quos eadem [1] placita nominaverint, centenis flagellis verberandos insistant. Ita tamen, ut ista disciplina non ad infamiæ notam eis pertineat, sed testificandi quod cognitum habuerint, sit illis ex lege concessa semper, et indubitata libertas.

XI. Flavius Cintasvintus Rex [2].

De quibus annis possunt testificari minores.

Hæc ætas erit constitutis in minoribus annis ad testimonium admittenda, ut postquam puer, aut puella quatuordecim vitæ suæ annos impleverint, sit illis in causis omnibus testificandi indubitata licentia.

XII. *Vt contra extraneos parentela, et propinquitas testimonium minime dicant.*

Fratres, sorores, uterini, patrui, amitæ, avunculi, materteræ, sive eorum filii, item nepos, neptis, consubrini [3], vel amitini in iudicium adversus extraneos testimonium dicere non admittantur; nisi forsitan parentes eiusdem cognationis inter se litem habuerint, aut in causa de qua agitur, aliam omnino ingenuitatem deesse constiterit [4].

V. TITVLVS DE SCRIPTVRIS VALITVRIS

ET INFIRMANDIS, AC DEFVNCTORVM VOLVNTATIBVS CONSCRIBENDIS.

I. *Quales debeant scripturæ valere.*
II. *Ne incognitam scripturam quisquis [5] ille testis scribere [6] audeat.*
III. *De pactis et placitis conscribendis [7].*
IV. *Contra priorum definitionem filio vel hæredi non licet [8] venire.*
V. *De damnis eorum, qui contra pacta et placita sua venire contendunt.*
VI. *Ne valeant definitiones vel pacta [9] servorum.*
VII. *De turpibus et inlicitis rebus.*
VIII. *Ne sub unius nomine causæ res alia [10], vel persona callidis definitionibus obligetur: de pœna etiam, quæ sit in placitis inserenda.*
IX. *Quod omnis scriptura vel definitio, quæ per vim et metum extorta fuerit, valere non poterit.*
X. *Quæ scripturæ valere [11] non poterint, si ab his factæ fuerint, qui sunt in annis minoribus constituti.*
XI. *Qualiter confici vel firmari conveniat ultimas hominum voluntates.*
XII. *Qualiter firmentur voluntates eorum, qui in itinere moriuntur.*
XIII. *Vt defuncti voluntas ante sex menses sacerdoti, vel testibus publicetur.*
XIV. *De contropatione [12] manuum, si scriptura vertatur in dubium.*
XV. *De holographis [13] scripturis.*
XVI. *De contropatione [14] scripturarum, et earum pœna exsolvenda.*
XVII. *Ne aliud quis per testem, aut [15] per scripturam alligare præsumat.*

a)

II S. 1. Ex. 2. Nulla

I. ~~Flavius Cintasvintus Rex [16].~~

Quales debeant scripturæ valere.

Scripturæ, quæ diem et annum habuerint evidenter expressum, atque secundum legis ordinem conscriptæ noscuntur, seu conditoris, vel testium fuerint signis aut subscriptionibus roboratæ, omnes habeant stabilem firmitatem. Simili [18] quoque et illæ scripturæ valore constabunt.

1 *Toled. got.* per eumdem placitum.
2 *Toled. got.* Antiqua. *Legion.* Flav. Recesvintus Rex. Antiqua, noviter emendata. *Lind.* Antiqua, emendataque noviter.
3 *Legion.* consuprini et consuprinæ.
4 *En el códice Legion. hay por via de escolio una explicacion de los parentescos, que dice así:* "Fratres et sorores, de uno patre et una matre: uterini, de uno utero, et diversis patribus: patruus, frater patris: amita, soror patris: avunculus, matris frater: matertera, soror matris: nepos, neptis, priores congermani: consuprini, de duobus sororibus nati: quasi consororini, consuprinorum filii: amitini, amitæ filii."
5 Lind. *quisquam.*
6 Toled. got. Legion. y Lind. *subscribere.*
7 Toled. got. *conservandis.* Lind. *conservandis vel conscribendis.*
8 Legion. *liceat.*
9 Legion. *placita.*
10 Lind. *aliena.*
11 Toled. got. *valere poterint.* Legion. y Lind. *valere poterunt.*
12 Lind. *comprobatione.* Legion. *contropatione manuum, et earum pœna solvenda.*
13 En todos los códices góticos se lee equivocadamente *ologravis.*
14 Toled. got. *comprobatione.*
15 Legion. y Lind. *aliud.*
16 *Toled. got. y Card. sin autor ni nota. Legion.* noviter emendata.
17 *Toled. got.* omnino habeantur stabiles. Firmitate simili quoque et illæ scripturæ constabunt. *Lind.* omni habeantur stabiles firmitate.
18 *Legion.* Similiter.